

2.

**Skallordning från Västra Ny socken, Aska härad
i Östergötland.**

1:mo Alla inom Westra Ny Församling, som enligt Lag och förut ingångne öfverenskommelser, äro pligtige att Skallbud lyda åläggas och förbinda sig, att (då) på sätt här nedanföre utsättes Skallbud ankomma infinna sig på utsatt ställe och vara försedde med det i godt stånd varande Skallredskap som enligt en särskildt författad Längd, honom åligger att hålla vid vite som i 11:te Puncten närmare bestäms.

2:do Såsom ordningsmän äro redan valde och skola framdeles å allmän Sockenstämma vid förefallande ledighet utses och förordnas en Skall Direktör, och en Skallföreståndare, 4 ordinarie, och 4 extra Skallfogdar; Desse äga att Skallbud utfärda samt ordning och Skick hålla i alt hvad som till Skallgång hörer, och denn försumlige eller gensträfvige som ej med godo låter sig rätta Skäligen bestraffa.

3:jo Då tjänlig Snö finnes på marken, så att vängning kan ske, och Rofdjuren föröfvadt skada och därpå förtärt att de troligen lägga sig till hvila; skall sådant genast anmälas till någon af ofvannämde Ordningsmän hvilken åligger att utan dröjsmål Skallbud utskicka till hela församlingen då tiden och stället till sammankomsten af honom bestämmes, menn då bar mark är, tillåtes icke Skallbudning utan då så är att varjungar påhittas eller Rofdjuren föröfvadt mycken stor skada, och längre tid hållits på en viss trackt; I detta fall, kann, äfven som vid dänn tid då Wargarne yngla, Rensning i markerne ske, och påbudning utfärdas till Wargungars eftersökande; Likväl får endast någon af Skall Direktörerne dylika tillsägelser utfärda och äger hann efter omständigheterna afgjöra om påbudningen.

4:to Då sålunda skallbud blifvit utskickadt, må dät ej ned-sättas, uppehållas eller på annat sätt försummas vid 1 Rd Bco Pligt, utan åligger det hvar och en att från sig ordentligt och i den ordning budningen går, gård från Gård fortskaffas, hvarvid Gårdsägarne, till ägarne särskildt budar att alla de som äger koo skall vid dylika tillfällen bud fortskaffa och åtlyda vid den pligt som uti desse fall äro föreskrifne.

5:to Ingen, eho hann vara må tillåtes att ingå innom vängen, utan att någon af Skall Direktörerne demm därtill anordnar; Denn noggrannaste tystnad skall vid Skallens i ordningställande i acktagas, och (tillses) att hvar och en bidrager till dess skynds-samhet i denn mån de därtill kunna och blifva anbefalde, och efter utställningen icke afvika från sin plats, eller efter aflossningen under drefvet, skilja sig vid sina sidokamrater, utan mäd en gemn sammanhängande Linea genom vängen direkte till näten framgå att icke öppna Luckor blifva för Djuren att undankomma; vid alla dessa tillfällen är tobaksrökning förbjuden, och alt oljud vid näten och de på armarne ännu stående, endast efter aflossningen tillåten, och skarpa skott lossas endast mot Björn, Warj eller Loddjur, men alla Skadedjur bör hindras att utkomma och då drefvet hunnit så tätt tillsammans och nära framm att större Rofdjur ej därigenom kunna utskrämmas får äfven räf Sjutas, menn aldrig fredlyst Wille-bråd; förseelser uti desse fall äro faststälde till 24 Sk. Bco böter; skulle dät vångade Djuret därigenom utsläppas pligtar denn felande efter omständigheterna.

6:to Som nu mera benlingarne böra följa Skinnet, och icke till-komma demm som ringadt Djuret, ärsättes vängning, afdragning och Thaning i ett för alt af hvar Warj mäd 2 Rd Banco, till för-delning demm emellan som därvid efter omständigheterna gjort sig förtjente och då Skinnet genom offentlig Auctjon är försäldt, och Premierne enl. förutgånet Sockenstämmo Protocols meddelande är-hållits, bekommer(,) denn skadan lidit af dät fälda Rofdjuret(,) en Skälig ersättning efter Direktörernes bestämmande då så tillgångar uti Skallcassan finnes.

7:mo Hvarje Husbonde åligger att tillsäga sitt till Skallen utskickade tjänstefolk, att i alt hvad som rörer skallgången åtlyda ordningsmännens befallningar och att de i annor händelse själfve få stadna i ansvar för sine förseelser och bör hvar och en husbonde tilse att aldeles inga barn och qvinfolk endast i högsta nödfall måga till skallgång utskikas.

8:vo Alla böter som af Direktörerne i enlighet mäd denna Skallordning ålägges skola af Skallfogdarne uppbäras, men skulle någon af de felactige och försumlige treskas, och ej i godo ärlägga pligten; skall Rotmästare och Sexmenn hvar och en i sin rote värkställa pantning hos denn treskande, och till Skallföreståndaren som är Cassaförvaltare öfverlämna, och är han skyldig att hvarje år vid Valborgmässö Sockenstämma därföre uppvisa redo och Räkning samt under skalltiden vara försedd mäd nödigt Krut för utdelandet till Skjutning i Bakskallen.

9:de Föreståndaren bör då en Skall Lyckligen aflupit, och någodt af de här omnämde större Rofdjuren blifvit fäldt, på stället låta förrätta Bön, och tillsäga att ej Laddade skutgever i samlingen bäras, utan böra aflossas eller uttagas till förekommande af Olyckor, samt föranstalta om Djurskinnets aftagning och vård, samt varjkroppens uppbränning, och bland skallfolket där dät sig gjöra låter som förplägning låta utdela En till En och $\frac{1}{2}$ sup bränvin mäd bröd till hvarje karl såsom uppmuntran så vida tillgång i Grandskapet finnes; som af Cassan ärsättes och uti Räkningen uppföres.

10:de Ingen tillåtes från Skallen sig begifva, utan Särskildt löfte af någon af Skall Direktör(er)ne, denn sålunda utan lof sig aflägsnar äller på annat sätt sitt åliggande försummar böter lika mäd en frånvarande 24 Sk Beo ändå att ingen skada Sker, i sådan händelse där skada äller förvållad misslycka mäd Förseelsen inträffar, gäldes äfven af denn felande, om sådant genom varsamhet kunnadt förekommas, och efter omständigheterna af Föreståndarne ålägges, till utrönande af om någon förfallolöst uteblifvit bör upprop ske af hvarje Skallfogde innom sin rote och enl. en särskildt längd noga anteckna(s) de felande som utom Laga förfall utblifvit (och böter efter följande Punckt utgå) samt sådan hemförlofvas.

11:te En Person som från sådan skallgång som nämndt
 är uteblifver, böter 24 Sk Bco
 för hvarje famn af odugligt eller felande nät böter . . . 8 Sk
 för felande Telne eller skogssimme äfvensom gistra och pik 8 (Sk Bco)
 D:o D:o Skaltrumma där dänn hållas bör 1 (Rd)
 fullvuxne och stadgade Pärsoner, tillåtes bära byssa eller pik, menn
 därför ej frikänd för de till Hemvistedt hörande och ålagde Jagt-
 tyg som äfven måste mädföras och till sitt rätta ändamål användas.

12:te Underskall(-)Direcktören, eller Skallförståndaren åtnjuter
 såsom Cassaförvaltare och till ärsättning för sitt besver 6 procent
 af Cassamedlen och influtne böter.

Sålunda antagen på sätt sockenstämmo prottocollet af den 19:de
 majj 1831. närmare utvisar.

Utdragit och mäd någon förändring afskrifvet, och transsum-
 teradt

Gustaf Johansson.